Noktalama İşaretleri

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **a) Eyvah! Otobüsü kaçırdık! (ikinci işaret nokta da olabilir) b) virgül (,) c) noktalı virgül (;)**
a'da şaşkınlık bildiren ünlem, c'de virgülle ayrılmış iki grubu ayıran noktalı virgül kullanılır.

2. **C**
C'de dedenin sözü aynen aktarılmıştır. A ve D'de eser adı, B'de vurgulanan kelime tırnak içindedir.

3. **B**
Doğum ve ölüm tarihleri yay ayraç içinde gösterilir.

4. **A**
Kısa çizgi, "-den … -e kadar" anlamı verir: 09.00-17.00

5. **1 – c 2 – a 3 – b 4 – ç**
Her işaret, cümleye farklı bir anlam ve düzen katar.

6. **Y – D – Y – D**
Tırnak içindeki söze gelen ek kesmeyle ayrılmaz; ünlem duygu, seslenme ve uyarı bildiren cümlelerde kullanılır.

7. **D**
D'deki cümle bir soru cümlesidir; sonuna soru işareti konmalıdır.

8. **B**
"şu oyunlar" ifadesinden sonra açıklama (oyunların adları) geleceği için iki nokta konur.

9. **a) Başkasının sözünü aynen aktarma b) Özellikle vurgulanmak istenen sözü gösterme**
Tırnak işaretinin birden çok görevi vardır.

10. **A**
B, C ve D'de üç nokta tamamlanmamış cümleyi gösterir.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11. **hak eder? Sevgiyi, güveni, oyunu… (ya da oyunu.) açıktır: … bırakmak.**
Soru cümlesi soru işaretiyle biter; sıralı kelimeler virgülle ayrılır, sayılanlar sürebileceği için üç nokta; açıklamadan önce iki nokta; cümle sonunda nokta kullanılır.

12 **B**

Noktalı virgül, virgülle ayrılmış renk gruplarını (sıcak ve soğuk renkler) birbirinden ayırmıştır.

13 **a) Tiyatro eserinde kişinin hareketini/durumunu gösterme b) Doğum-ölüm tarihlerini gösterme c) Açıklama yapma**

Yay ayraç, cümlenin asıl anlamını bozmadan ek bilgi verir.

14 **C**

Tırnak içindeki ifadeye getirilen ek kesme işaretiyle ayrılmaz.

15 **Kitabın son bölümünde [ikinci haftanın notlarında (kenarına yıldız koyduğu satırda)] kısa bir cümle vardı.**

Ayraç içinde yeniden ayraç gerektiğinde dıştaki ayraç köşeli ayraç olur.

16 **D**

Ankara-Konya: Ankara ile Konya arasında. A ve C ekleri, B ise satır sonunda bölünmeyi gösterir.

17 **A**

Ayraç içindeki ünlem, bir söze şüpheyle ya da alayla bakıldığını gösterir.

18 **Aktarılan söz: 2, 5 Eser adı / vurgulanan söz: 1, 4 Açıklama (yay ayraç): 3, 6**

Aynı işaret (tırnak) farklı görevlerde kullanılabilir.

19 **C**

"ve" bağlacından önce virgül konmaz.

20 **Rehber şöyle dedi: "Bu cami 1550-1557 yılları arasında yapıldı."**

Aktarılan sözden önce iki nokta, söz tırnak içinde; yıllar arasında kısa çizgi; cümle sonunda nokta.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **C**

(III) virgülle ayrılmış iki çalgı grubunu ayırır. (I)'e iki nokta, (II)'ye virgül, (IV)'e nokta gelir.

22 **A**

B'de tırnaktan sonra boşluk yok; C'de virgül ayraçtan önce gereksiz; D bir soru cümlesidir.

23 **HACİVAT (gülümseyerek): Hoş geldin, Karagöz'üm! KARAGÖZ (esneyerek): Hoş bulduk ama bu saatte ne arıyorsun burada?**

Konuşan kişiden sonra iki nokta; seslenmeden önce virgül; sevinç bildiren cümle sonunda ünlem, soru cümlesi sonunda soru işareti. Özel isme gelen ek kesmeyle ayrılır.

24 **A**

A'da aktarılan bir söz; B, C ve D'de eser adları tırnak içindedir.

25 **"Usta; önce" yerine "Usta önce" (noktalı virgül gereksiz). "Ebru sabır ister" dedi! yerine "Ebru sabır ister." dedi. (tırnak içindeki cümle noktayla biter, cümle sonu nokta). "Ne zaman biz de deneyeceğiz." yerine "Ne zaman biz de deneyeceğiz?" (soru cümlesi soru işaretiyle biter).**

Noktalı virgül, özneden sonra kullanılmaz; aktarılan söz kendi noktalama işaretiyle biter.

26 **B**

Genç şair ilk kitabını "Uzak Kıyılar" adıyla yayımladı.

27 **Örnek: a) Pazarda elma, armut, ayva; domates, biber, patlıcan vardı. b) Kaval (üflemeli bir halk çalgısı) içli bir ses verir. c) Çantama şunları koydum: defter, kalem, sözlük.**

Her cümlede işaret, kuralına uygun görevde kullanılmalıdır.

28 **A**

Tırnak içindeki söze getirilen ek kesmeyle ayrılmaz: "Yol Arkadaşı"nı.

29 **(1) iki nokta (2) nokta (3) iki nokta (4) soru işareti**

Aktarılan sözden önce iki nokta konur; aktarılan söz kendi işaretiyle biter.

30 **D**

D'de iki noktadan sonra bir açıklama, örnek ya da aktarılan söz gelmiyor; iki nokta gereksizdir.